

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: FRP/413/2013/Pan.

Tervezet!

A Független Rendészeti Panasztestület

362/2013. (XII. 11.) számú

Állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2013. június 4-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2013. december 11-én megtartott zárt ülésén – dr. Kádár András Kristóf testületi tag különvéleményével – született állásfoglalását

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – Kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2013. április 8-án és május 23-án foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatos panaszát, 2013. június 4-én postai úton terjesztette elő, amelyet 2013. június 28-án egészített ki.

I.

1) A panaszos elmondása szerint a sérelmezett rendőri intézkedéseket (előállítás, lefoglalás, házkutatás) a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) Kerületi Rendőrkapitányság foganatosította, melyek ellen akkor még nem élt panasszal, mert nem tudta megítélni ezek jogszerűségét. Azonban a napokban tudomására jutott, hogy ezen intézkedések alapján ellene semmilyen eljárás nem indult, ami megítélése szerint utólagosan törvénytelené teszi a rendőri eljárást. A panaszos megjegyezte, hogy a mai napon (a levél

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

keltezése szerint 2013. június 4-én) panaszt tett a Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjénél is ezen intézkedésekkel szemben. A panaszos leveléhez mellékelte ezt a beadványt, és kérte, hogy a Testület ezt tekintse előterjesztett panaszának, amelyre vonatkozóan kéri a Testület vizsgálatát.

A panaszos a Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének címzett beadványában pedig a következők olvashatók. A panaszos a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 196. § (1) bekezdése alapján panaszt terjeszt elő a Kerületi Rendőrkapitányság intézkedése ellen. A panaszos előadta, hogy 2013. április 8-án 3 óra 5 és 14 óra 45 perc között előállították a Kerületi Rendőrkapitányságon * számú büntető ügyben. Az előállításának oka bűncselekmény gyanúja volt, azonban a panaszos számára a mai napig nem ismert, hogy mi volt ez a bűncselekmény. A Kerületi Rendőrkapitányság határozatával lefoglalt a panaszostól 4 darab tárgyat, mivel azt feltételezték, hogy azok bűncselekmény elkövetésének tárgyi bizonyítási eszközei. Ezután házkutatást tartottak a panaszos lakóhelyén ugyanezzel az indokolással (érdekesség, hogy ezen iratok (indokolási részében) más-más tárgyakat sorolnak fel, mint lefoglalt tárgyak), végül az előállítást meghosszabbították 4 órával, és tanúként hallgatták ki. A panaszos 2013. május 29. és július 3. közötti időben érdeklődött a rendőrségen, amikor kiderült, hogy a fenti számon ellene nincs nyomozás, aminek ismeretében utólag is indokoltnak tartja a panasz előterjesztését. Ez alapján pedig panasszal él a lefoglalás, a házkutatás, az előállítás és annak meghosszabbítása ellen. A panaszos feltételezése szerint a nyomozó hatóság úgy intézkedett vele szemben, hogy törvényes jogalapja nem volt, mivel nem volt alapja a feltételezésüknek, hogy a lefoglalt tárgyakkal bűncselekményt követett el, amit aztán utólag sem tudtak bizonyítani. A panaszos sérelmezi, hogy a rendőrség egy nem létező (de legalábbis nem a terhére róható) bűncselekmény, egy minden alapot nélkülöző feltételezés miatt állította elő 12 órára, lefoglalta tőle tárgyakat, és hajtott végre házkutatást. A panaszos többek között kifogásolta azt is, hogy a mai napig nem kapta vissza a tárgyait, és ezek sorsáról semmilyen tájékoztatást nem kapott. Ha határozattal szakértőt rendeltek volna ki ezek vizsgálatára, akkor erről értesítést kellett volna kapnia a Be. 169. § (4) bekezdés alapján, hiszen a tőle lefoglalt tárgyakra van szó, ezáltal rá is vonatkozik, az ő eljárási jogát is érinti. A panaszos szakértő kirendelésének hiányában pedig nem érti, hogy milyen jogalapon, milyen céllal tartják vissza a tárgyakat. A panaszos ugyancsak panasszal él a házkutatás határozat indokolása ellen, miszerint „mivel fenti tárgyak bűncselekmények elkövetésére alkalmas tárgyak, valamint fenti személyek büntetett előéletűek, ezért a házkutatás szükséges és indokolt.” Ilyen indokkal ugyanis bárki ellen lehet intézkedést kezdeményezni, ha egy átlagos tárgy van nála, hiszen egy ceruzával is ki lehet szúrni valakinek a szemét, vagy egy lappal is fejbe lehet vágni valakit. Továbbá a büntetett előélet még más jogszerű feltétel mellett sem lehet indoka egy házkutatásnak. Ez olyan alapelv, aminek igazolására számtalan törvényt lehetne idézni, de a panaszos elégnék tartja utalni a Be. 149. § (2) bekezdésére, ahol a házkutatás indokai vannak felsorolva, és a büntetett előélet nincs közöttük. A panaszos véleménye szerint egy minden alapot nélkülöző feltételezés miatt intézkedtek vele szemben, kezelték gyanúsítottként, ami utólag nem nyer(hetet)t bizonyítást. Ezzel pedig a rendőrség nem csak a Be.-ben is rögzített ártatlanság vélelmét sértette meg, hanem a minden hatósági eljárásra vonatkozó tisztességes eljárás követelményét is. Ide tartozik az is, hogy az intézkedő rendőrök az intézkedés során, az általa vezetett rendszámú gépkocsi átkutatása keretében több ezer forintnyi kárt okoztak azzal, hogy az első ülés előtti-alatti kárpitot felszakították a szegecselelnél, ahol persze semmit nem találtak. Továbbá sértő, a büntetett előéletére vonatkozó személyeskedő megjegyzéseket tettek. A panaszos ezen felül sérelmezi azt is, hogy ugyanezen eljárás megismétlődött 2013. május 23-án is, amikor szintén előállították, tárgyakat foglaltak le tőle, kihallgatták, véleménye szerint ismét jogalap nélkül. (A panaszosnak erről az eljárásról

semmilyen információja nincs, és az esetlegesen kapott iratait sem találta, de a letéti tárgyról felvett jegyzőkönyv számát megadta.) A panaszos a fentiekre tekintettel kérte a kapitányságvezetőt, hogy az ismertetett áprilisi és májusi intézkedést vizsgálja ki, panaszát érdemben bírálja el és tájékoztassa őt arról, hogy az eljárásokban mi a szerepe, illetve mikor kapja vissza a lefoglalt tárgyait.

2) Az előadó testületi tag 2013. június 11-én kelt levelében tájékoztatta a panaszost a Testületre irányadó hatásköri és eljárásjogi rendelkezésekről. Ennek keretében tájékoztatta, hogy a Testület hatásköre nem terjed ki olyan kérdések vizsgálatára, amely a rendőrség azon tevékenységével vagy mulasztásával kapcsolatosak, amelyet egy büntetőeljárás során nyomozó hatóságként eljárva (házkutatás, lefoglalást stb.) végez. Az ilyen jellegű panaszokra a Be. rendelkezései biztosítják a megfelelő jogorvoslatot, amellyel kapcsolatban megtett panaszt a panaszos beadványához csatolta. Az előadó testületi tag felhívta a panaszos figyelmét, hogy a Testület hatáskör hiányában nem jogosult kártérítést megítélni. Továbbá arra is felhívta a figyelmét, hogy a panaszt az intézkedéstől, illetve a jogsérelem tudomásszerzésétől számított húsz napon belül lehet előterjeszteni, egyúttal kérte, hogy nyilatkozzon a kifogásolt intézkedéssel kapcsolatban, hogy az intézkedést fogantató rendőri szerv vagy a Testület eljárást kéri, tekintettel arra, hogy panaszát mind a két szervnél előterjesztette. Az előadó testületi tag tájékoztató levelében az intézkedéssel kapcsolatban számos pontosító kérdést feltett az intézkedés kezdeményezésére és körülményeire vonatkozóan.

3) A panaszos 2013. június 28-án előterjesztett panasz-kiegészítésében úgy nyilatkozott, z ismertetett hatásköri szabályok értelmében csak a rendőri intézkedéssel kapcsolatban terjeszt elő panaszt, kérve, hogy panaszát a Testület vizsgálja ki. (A panaszos megjegyezte, hogy időközben értesült arról, hogy a Kerületi Rendőrkapitányságnál benyújtott panaszát az ügyész elutasította, amely ellen más hatóságnál fog jogorvoslattal élni.)

A panaszos a panasz előterjesztésére nyitva álló határidővel kapcsolatban megjegyezte, hogy számára csak 2012. május 29. és június 3. között derült ki, hogy az ellene végrehajtott intézkedések törvénytelenek voltak. Ekkor tudta meg ugyanis, hogy ellene semmilyen eljárás nem folyik az április 8-i és május 23-i rendőri intézkedések nyomán, vagyis számára csak utólag vált jogszerűtlenné az előállítása, így az előző, 2013. június 4-i panaszja még határidőn belül volt. Az előállítása ideje alatt, sem utána nem hallgatták ki gyanúsítottként valamint, hogy nem tud arról, hogy a tőle lefoglalt tárgyakkal bármilyen bűncselekményt elkövetett volna, ezért véleménye szerint jogtalan volt előállítása és annak határidejének meghosszabbítása. A rendőrség egy feltételezésre alapozta az ellene végrehajtott valamennyi intézkedést, ami utólag nem igazolódott be.

A panaszos előállításával kapcsolatban pedig az alábbiakat sérelmezte. Mivel előállításról szóló jelentésekből nem kapott példányt, csak arra tud következtetni, hogy Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján állították elő, vagyis, hogy tárgyi bizonyítási eszközt szerezzenek meg tőle, ahogy ez az április 8-i lefoglalási határozatban is szerepel. A panaszos szerint ez a rendelkezés egyértelműen fogalmaz, vagyis a rendőrnek csak akkor van joga előállítani e pont alapján, hogy ha tudja, hogy a nála lévő tárgyak bűncselekmény bizonyítási eszközei. A törvény szövege nem azt mondja, hogy ennek feltételezése is elég előállítási oknak. Ahogy írta a korábbi beadványában egy átlagos hétköznapi tárggyal is lehet bűncselekményt elkövetni, így szinte bármi lehet tárgyi bizonyítási eszköz, de ha nincs ehhez konkrét bűncselekmény társítva, akkor nem lehet tárgyakat lefoglalni. A mai napig nem kapott magyarázatot, hogy a lefoglalt tárgyról mi alapján döntötte el az intézkedő rendőr, hogy

bűncselekményhez köthetők, sőt bizonyítási eszközök. A panaszos kifogásolta, hogy előállítását 4 órával meghosszabbították annak fényében, hogy az előállításának oka tárgyi bizonyítási eszköz megszerzése volt, és a lefoglalási határozat és a jegyzőkönyv elkészítésére 8 órának elegendőnek kell lennie. A panaszos szerint nyilván azért, mert utána még házkutatást tartottak nála és tanúként hallgatták ki, de ez már szintén olyan törvénytelenység, ami indokolatlan volt. Az előállítási ok nem a kihallgatás végrehajtása volt, hanem a tárgyi bizonyítási eszköz megszerzése, amit két irat (lefoglalási határozat és jegyzőkönyv) elkészítésével végrehajtottak. A két irat összesen 4 oldal volt, a hatóság gyakorlatilag pár percen belül (maximum 1 órán) belül megszerezte a „bizonyítékokat”. A legfőképpen azt sérelmezi, hogy mindezt az eljárást kétszer is lefolytatta vele szemben a Kerületi Rendőrkapitányság.

A panaszosnak nincsenek papírjai a rendőri intézkedésről.

Bár az előző beadványában említette, hogy a rendőrök kisebb kárt okoztak a gépkocsija átkutatása során, valamint sértő megjegyzéseket tettek rá, de ezzel kapcsolatban további panasznak nem látja értelmét a panaszos, és az intézkedés egyéb körülményeit illetően sem kívánja a Testület vizsgálatát.

A fentiek alapján a panaszos arra vonatkozóan kérte a Testület vizsgálatát, hogy jogszerű volt-e a két előállítása és az előállítás idejének meghosszabbítása.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás alaposabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőri szervtől, valamint megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A panaszos szempontjából a következők relevánsak.

1) A kerületi kapitányságvezető 2013. július 24-én kelt levelében az alábbiakról számolt be a Testületnek.

A panaszos a Kerületi Rendőrkapitányságra benyújtott panaszát az elkobzott tárgyak lefoglalása ellen tette, amelyet továbbítottak az elbírálására hatáskörrel rendelkező Kerületi Ügyészséghez.

A Kerületi Rendőrkapitányságnál közigazgatási eljárás keretében nem indult panasz eljárás.

2013. április 8-án 3 óra 5 perckor A. r. őrmester, H. r. őrmester és Cs. r. őrmester szolgálatuk teljesítése során a V. út és a K. út kereszteződésénél intézkedést kezdeményeztek a Renault típusú személygépkocsit vezető panaszossal szemben. A forgalmi engedélyből megállapítást nyert, hogy az nem a gépkocsit vezető panaszos, hanem Z. L. tulajdona. (A kocsi utasként tartózkodott V. M.) Kérdésre a panaszos közölte, hogy nem rendelkezik kölcsönadást igazoló szerződéssel a helyszínen, mivel az a gépkocsi tulajdonosánál maradt, továbbá, hogy a gépjármű tulajdonosával kapcsolatban telefonos elérhetőséggel nem rendelkezik. A gépjármű átvizsgálása során a rendőrök egy „L” alakú nyerskulcsot találtak, amely a panaszos állítása szerint a gépkocsihoz tartozik, azonban az többszöri próbálkozásra sem nyitotta és nem is zárta a panaszos által vezetett gépkocsit. Továbbá előkerült egy sötét színű távirányító, amelyen 2 darab fehér gomb lett elhelyezve, valamint egy barna madzaggal volt ellátva. Ezen

távírányító felső gombjának nyomvatartása a helyszínen a szolgálati gépjármű elektromos kulcsát blokkolta. A távírányítóról a panaszos azt nyilatkozta, hogy az a garázsa ajtajának távírányítója. A gépjárműből előkerült egy darab Renault indítókártya, és egy műanyag kapcsoló is, amely feltehetőleg a gépjármű légszák kikapcsoló szerkezetéhez köthető. A fenti tárgyak eredete tisztázatlan volt, a gépjárműben utazó két férfi nem tudott elszámolni vele.

2013. május 23-án 3 óra 2 perckor szolgálata ellátása során V. r. törzsőrmester kezdeményezett intézkedést a panaszossal szemben, aki ugyanazon Renault autót vezetette. A helyszínen a panaszos elmondta, hogy utasát, M. J-t vitte épp hazafelé, de annak pontos címét nem tudta megmondani. A gépkocsi átvizsgálása során annak bal első ajtajából előkerült 1 darab csavarhúzó, a bal első küszöb alatt található rekeszből 1 darab kombinált fogó és a középkonzol könyöklő részről 1 darab szürke, feltehetően rádiós blokkoló (az eszközön lévő gombot megnyomva a szolgálati gépkocsi ajtói nem záródtak, illetve nem nyitódtak). A panaszos elmondta, hogy a fenti eszköz az ő tulajdonát képezi, de mást elmondani nem kívánt.

A rendőri intézkedések indokát az szolgálta, hogy az intézkedés időpontjaiban Budapest területén fokozott ellenőrzést hajtottak végre. Az intézkedések jogalapja a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 13. § (1), valamint 29. § (1) és (6) bekezdése volt.

Az intézkedő rendőrök mindkét esetben a helyszínen közölték a panaszossal, hogy a Kerületi Rendőrkapitányság területén fokozott ellenőrzést hajtanak végre, továbbá tájékoztatták, hogy a kerületben elszaporodott a Renault típusú gépjárművek feltörése, eltulajdonítása, ennek megelőzése érdekében kezdeményeztek intézkedést vele szemben.

A panaszos állításának nem fel meg, hogy nem tájékoztatták őt az előállítás okáról, ugyanis az intézkedő rendőrök az intézkedés során közölték a panaszossal, hogy bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúja miatt előállítják a Kerületi Rendőrkapitányságra. Az intézkedés során mindkét esetben tájékoztatták a panaszost, hogy előállítására azért kerül sor, mert a kerületben elszaporodott a Renault típusú gépjárművek eltulajdonítása, továbbá az általa vezetett gépkocsi átvizsgálása során több olyan eszköz került elő, melyek bűncselekmény elkövetésére (gépjármű feltörés, eltulajdonítás) alkalmasak, továbbá olyan tárgyak voltak a birtokában, melyek eredetéről elszámolni nem tudott, és amelyek feltehetően bűncselekmény elkövetéséből származhattak. A panaszos előállítása a fenti tények, körülmények miatt vált szükségessé.

Az intézkedés során a panaszossal szemben nem került sor kényszerítő eszköz alkalmazására.

Az intézkedő rendőrök az intézkedés során a hatályos jogszabályok és normák alapján udvarias, kultúrált hangnemben beszéltek a panaszossal az intézkedés során. A panaszos az intézkedés ideje alatt nem volt együttműködő, folyamatosan csak azt kérdezgette, hogy mi alapján állították elő, annak ellenére, hogy az intézkedő rendőrök a szükséges felvilágosítást megadták részére.

A panaszos előállítása során az alábbi eljárási cselekmények kerültek foganatosításra: házkutatás, lefoglalás és tanúkihallgatás.

A panaszos 2013. április 8-i előállítása 3 óra 5 perctől 14 óra 45 percig tartott, a 2013. május 23-i előállítása 3 órától 11 óra 50 percig tartott. Az előállítás időtartamának meghosszabbítását az eljárási cselekmények végrehajtása indokolta.

A panaszos 2013. április 8-i előállítása során az intézkedő rendőrök 3 óra 5 perckor kezdték meg vele szemben az intézkedést. Majd 3 óra 40 perckor helyezték el a rendőrkapitányság előállító helyiségébe. Ezután 9 óra 43 perckor készült el a lefoglalásról szóló határozat. Ezt követően a házkutatást hajtottak végre 9 óra 55 perc és 10 óra 30 perc között, majd 12 óra 5 perckor jegyzőkönyv felvétele történt meg a lefoglalásról. Végül a panaszos tanúkihallgatása 14 óra 45 perckor kezdődött és 15 óra 40 perckor ért véget. Az előállítás időtartamáról készült igazolás egy példányát a panaszos aláírásával hitelesítve átvette a szabaduláskor.

A panaszos 2013. május 23-i előállítása során az intézkedő rendőrök 3 órakor kezdték meg vele szemben az intézkedést. Majd 3 óra 20 perckor elhelyezték a kapitányság előállító helyiségébe. Ezt követően – tekintve, hogy a panaszos vidéki lakcímmel rendelkezik – megkereséssel éltek a lakcím szerint illetékes városi rendőrkapitányság felé a házkutatás végrehajtására, melynek „végrehajtása elmaradt, nem járt eredménnyel”. Ezt követően jegyzőkönyv felvétele a lefoglalásról 11 óra 45 perckor történt meg. A panaszos tanúkihallgatása (a felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint) 10 óra 59 perckor kezdődött meg és 11 óra 28 perckor ért véget. Az előállítás időtartamáról készült igazolás 1 példányát a panaszos aláírásával hitelesítve átvette a szabaduláskor.

A panaszos a 2013. április 8-i és május 23-i előállítása során is feleségét jelölte meg kiértesítendő személyként. A kiértesítés nyomozati érdek miatt nem valósult meg. A panaszos feleségével a házkutatás foganatosításakor lett közölve, hogy férjét a Kerületi Rendőrkapitányságra előállították és a házkutatás időpontjában is ott tartózkodik.

A panaszos az intézkedés során nem jelezte, hogy bármi kifogása lenne a rendőri fellépéssel kapcsolatban.

A panaszossal szemben nem indult szabálysértési-, sem büntetőeljárás, a panaszos mindkét esetben tanúként lett meghallgatva. Az intézkedésekkel kapcsolatban nyomozást rendeltek el.

A kapitányságvezető tájékoztatása szerint a panaszos ellen több esetben indult már büntetőeljárás lopás, illetve lopás kísérlete bűncselekmények miatt, melynek a jelen ügyekhez hasonlóan Renault típusú gépjárművek feltörése, eltulajdonítása történt.

A panaszos panasztételi jogról és lehetőségről mindkét esetben az intézkedő rendőrök a szükséges tájékoztatást megadták, továbbá a szabaduláskor kiállított igazolás – melyet aláírásával hitelesített és igazolta annak 1 példányának átvételét – tartalmazza a panasztételi testületek elérhetőségét.

Az intézkedésekről hang- és videofelvétel nem áll rendelkezésre.

A 2013. április 8-án történt intézkedést a Kerületi Rendőrkapitányság beosztottjai, A r. őrmester, H. r. őrmester és Cs. r. őrmester hajtották végre.

A 2013. május 23-én intézkedést a Kerületi Rendőrkapitányság beosztottja, V. r. törzsőrmester foganatosította.

A)

A Testület a 2013. április 8-án fogantatosított intézkedéssel kapcsolatban az alábbi iratokat látta indokoltan ismertetni.

1) Az előállítás végrehajtásáról készített jelentés szerint az intézkedő rendőrök az intézkedés napján 3 óra 5 perckor vonták intézkedés alá a panaszost, és annak keretében az Rtv. 29. § (1) bekezdés alapján igazoltatták, a 29. § (6) bekezdése szerint – mint igazoltatott személyt – átvizsgálták, és a 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján előállították. Az intézkedés során a panaszossal nem alkalmaztak kényszerítő eszközt.

Az intézkedés alapjául szolgáló eseményeket a jelentés a következőképpen rögzíti. Az intézkedő rendőrök gépkocsizó járőrszolgálat teljesítése során a V. és K. út kereszteződésénél kezdeményeztek intézkedést a gépkocsival közlekedő panaszossal szemben (Az autó jobb oldali első ülésén utasként utazott V. M.). A nevezett személyek személyazonosságát az átnyújtott személyi igazolványukból megállapításra került. A gépjármű átvizsgálása során, az autó hátsó ülései lehajtott állapotban voltak, ott 4 darab 16-os méretű, 10 küllős BMW alumínium felni volt elhelyezve, amely felniken 205/55 R 16 méretű, Dodyear Eable nyári gumik voltak felhelyezve. A felnikkel kapcsolatban a panaszos azt nyilatkozta, hogy azok már több mint egy hete a gépjárműben vannak, az ő személygépkocsijához tartoznak, mindössze gumiszervizbe akarta vinni őket. A jelentés megjegyzi, hogy az egyik gumin friss szennyeződés (sár) volt látható. Ezt követően az autó forgalmi engedélyéből megállapítást nyert, hogy az Z. L. tulajdona. A panaszos kérdésre elmondta, hogy a helyszínen nem rendelkezik a kölcsönadást igazoló szerződéssel, mivel az a gépkocsi tulajdonosánál maradt, és a gépjármű tulajdonosával kapcsolatban telefonos elérhetőséggel nem rendelkezik. Ezt követően a panaszos újbóli kérdésre azt állította, hogy a gépkocsiban található felni a húga tulajdonát képezik, akivel kapcsolatban azonban telefonos elérhetőséggel nem rendelkezik. Az ügyeletes tiszt segítségével a rendelkezésre álló nyilvántartás alapján, a rendőrök megállapították, hogy a panaszos húga rendelkezik egy BMW típusú személygépkocsival.

A jármű átvizsgálása során a rendőrök találtak egy L alakú nyerskulcsot is, amellyel kapcsolatban a panaszos úgy nyilatkozott, hogy az a gépkocsihoz tartozik, azonban az többszöri próbálkozásra sem nyitotta, és nem zárta a panaszos által vezetett gépjárművet. Ennek ellenére nyerskulccsal kapcsolatban a panaszos fenntartotta a fenti állítását. Az átvizsgálás során előkerült továbbá egy szürke színű távirányító, amelyen 2 darab fehér gomb lett elhelyezve, valamint egy barna madzaggal volt ellátva. Ezen távirányító, felső gombjának nyomva tartása (működtetése) a helyszínen a szolgálati gépkocsi elektromos kulcsát blokkolta. A szolgálati gépkocsi távvezérlőjén sikertelennek bizonyult a gépkocsi kinyitására valamint bezárásra tett kísérlet. A távirányítóval kapcsolatban a panaszos úgy nyilatkozott, hogy az a garázsajtóját nyitja. A panaszos elmondta, hogy az általa vezetett személygépkocsihoz mindösszesen egy darab indítókártya tartozik. Az átvizsgálás során előkerült egy darab Renault típusú indítókártya, amelyekhez egy zöld színű kulcs volt hozzáfűzve. A panaszos utasa elmondása alapján az a saját tulajdonát képező, Renault típusú gépkocsi indítókártyája. A rendelkezésre álló nyilvántartás alapján megállapítást nyert, hogy V. M nem rendelkezik ilyen típusú személygépkocsival. A rendőrök megtaláltak az autóban egy műanyag kapcsolót is, amely feltehetőleg az autó légzsákjának kikapcsoló szerkezetéhez köthető, azonban a műanyag kapcsolóval kapcsolatosan, a panaszos semmilyen információval nem rendelkezett.

Az intézkedés alá vont személyek mást elmondani nem kívántak.

A rendőrök a történeteket jelentették az ügyeletes tisztnek, aki tájékoztatta őket, hogy a panaszos több alkalommal követett el gépkocsi-feltörést, valamint gépkocsi-lopást is.

A rendőr tájékoztatták a panaszost és az utasát, hogy bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt elő fogják állítani a Kerületi Rendőrkapitányságra. A nevezett személyek ezt tudomásul vették, őket 3 óra 40 perckor előállították a kapitányságra panasz- és sérülésmentesen, ahol külön előállító helyiségbe helyezték el őket, és megkapták a szükséges felvilágosítást.

A panaszos által vezetett szürke színű Renault típusú személygépkocsit az ügyeletes tiszt utasításra a felnikkel együtt a Kerületi Rendőrkapitányság parkolójában került elhelyezésre, a panaszos azt szabályosan leparkolta, lezárta.

A nevezett személyeket tájékoztatták az intézkedéssel szembeni 30 napos, valamint a Testületnél fennálló 20 napos panasztételi lehetőségéről is, az elhangzottakat megértették és tudomásul vették. A részükre átadott nyomtatványokat kitöltötték és aláírták, panaszuk az előállítással kapcsolatban nem volt.

A panaszos kiértékelendő személyként feleségét nevezte meg, V. M. nem kívánt megnevezni kiértékelendő személyt.

A nevezett személyek, valamint a személygépkocsi a körözési nyilvántartásban nem szerepelt. A panaszos vezetésétől eltiltás hatálya alatt nem állt.

A jelentés megjegyzi, hogy az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az előállítás okáról a rendőrök tájékoztatták a panaszost, az előállítás idejéről szóló igazolást, valamint az előállító egységben történő elhelyezéssel kapcsolatban a 19/1995. (XII. 13.) BM. rendelet 2. § (8) és (9) bekezdése, és 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. bekezdése alapján a panaszos jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást a panaszos részére kiadták.

A jelentéshez csatolt parancsnoki vélemény és kivizsgálás megállapításai szerint a panaszossal szemben végrehajtott igazoltatás, átvizsgálás és előállítás jogszerű és szakszerű volt. A parancsnok úgy ítélte meg továbbá, hogy az intézkedés megfelelt az Rtv. 15. §-a szerinti arányosság követelményének.

2) A személyi szabadságot korlátozó intézkedésről készült igazolás szerint a panaszos az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján 2013. április 8-án 3 óra 5 perctől 14 óra 45 percig volt előállítva, amely alatt sérülése és panasza nem keletkezett. Az igazolást a panaszos aláírta.

3) A panaszos által aláírt „Nyilatkozat” elnevezésű formanyomtatvány szerint a panaszos az előállítással, az előállító helyiségben történő elhelyezéssel, illetve az ott tartózkodással kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről, valamint jogorvoslati lehetőségeiről a tájékoztatást megkapta. A panaszos az előállítással kapcsolatban panasza nincs, valamint az előállítása során sérülése nem keletkezett. A panaszos felesége kiértékelését kérte, és az előállítás során élelmezésben részesült. A nyilatkozat az előállítás várható időtartamként 8 és 4 órát tüntet fel. A panaszos előállításból 14 óra 42 perckor panasz- és sérülésmentesen távozott.

4) A rendőrség megküldte a letéti tárgyakról készült jegyzőkönyvet, szintén „Nyilatkozat” elnevezésű formanyomtatványt a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM

rendelete 2. § (9) bekezdésében meghatározott szóbeli tájékoztatás megtörténtét és megértéséről, illetőleg az írásos tájékoztató átvételéről.

5) A panaszos előállításának meghosszabbításáról szóló végzés szerint a panaszos előállítása 2013. április 8-én 15 óra 5 percig tart, mivel a panaszossal szemben a szükséges eljárási cselekmények, így lefoglalás és kihallgatás foganatosításának végrehajtása az előállítás 8 órás időtartama nem volt elegendő, ezért az Rtv. 33. § (3) bekezdése alapján az előállítását 4 órával hosszabbították meg.

6) A Kerületi Rendőrkapitányság az intézkedés napján kelt határozatával a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 316. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés II. fordulat d) pontja szerint minősülő dolog elleni erőszakkal szabálysértési értékre elkövetett lopás vétség kíséreltének megalapozott gyanúja miatt folyamatba n lévő büntetőügyben a Be. 149. (1) bekezdése alapján házkutatás, és 150. § (1) bekezdése alapján motozást rendel el.

7) A Kerületi Rendőrkapitányság az intézkedés napján kelt határozatával az előző pontban megjelölt bűncselekmény kíséreltének megalapozott gyanúja miatt a Be. 151. § alapján lefoglalást rendelt el az alábbi tárgyakra: 1 darab L alakú nyerskulcs, 1 darab fekete színű indítókártya, benne ajtónyitó kulcs, 1 darab szürke színű műanyag kapcsoló (fekete-piros színű) és 1 darab szürke színű távirányító, rajta barna színű selyemszalag.

8) Megküldésre került a házkutatásról és lefoglalásról készült jegyzőkönyv, amelyet 2013. április 8-án 10 óra 30 perckor zártak le. A jegyzőkönyv tanúsága szerint a házkutatás 9 óra 55 perckor kezdődött. A jegyzőkönyvet a panaszos felesége (mint házkutatást és lefoglalást elszenvedő) aláírta.

9) A rendőri intézkedés során a panaszostól elvett tárgyakról lefoglalási jegyzőkönyvet készítettek, amelyet 12 óra 10 perckor zártak le.

10) A panaszost az előállítása során kihallgatták, az erről készült jegyzőkönyv szerint a kihallgatás 14 óra 45 perctől 15 óra 40 percig tartott.

11) K. r. törzsőrmester 2013. április 9-én készített jelentésében az alábbiak olvashatók.

A törzsőrmester megjelent a Renault Márkakereskedés és Szervizben, hogy a 2 darab Renault Megane indítókártyáról információkat szolgáljanak, valamint az egy darab műanyag kapcsoló, amely fekete és piros színű kiderüljön, hogy milyen eszköz és milyen célt szolgál. A Renault üzletben leolvasták az egyik indítókártyát, melyből az derült ki, hogy az egy Renault Megane II. típusú személygépkocsihoz tartozik (megadták az alvázszámot és a forgalomba helyezés dátumát is). A rendőr a másik kártyával kapcsolatban azt a tájékoztatást kapta, hogy azt nem lehet leolvasni, mert az egy Renault Megane III. típusú személygépkocsihoz van kiadva és ilyen olvasójuk nincs, csak a másik szervizükben. Ezt követően a rendőr elment a másik szervizbe, ahol leolvasták a kártyát, és be tudták azonosítani, hogy melyik autóhoz tartozik. A márkakereskedés egyik alkalmazottja elmondta továbbá, hogy az egy darab műanyag kapcsoló, amely fekete és piros színű az egy gyújtáskapcsoló, de arról egyéb információt nem tud elmondani, hogy milyen típusú autóhoz használható.

12) A rendőrség a 2013. április 8-i intézkedéssel összefüggésben rendelkezésre bocsátotta az alábbi iratokat is: a Kerületi Rendőrkapitányság nyomozás megszüntetéséről szóló határozata, a Kerületi Ügyészség házkutatást és lefoglalást elrendelő határozat ellen benyújtott panaszt elutasító határozata, a Kerületi Ügyészség a nyomozás megszüntető határozat megváltoztatásáról szóló határozata, a Kerületi Ügyészség a panaszostól lefoglalt tárgyak elkobzását indítványozó átíráta és a Kerületi Rendőrkapitányság lefoglalás megszüntetéséről szóló határozata.

B)

A 2013. május 23-i intézkedéssel kapcsolatban az alábbi iratok lettek megküldve.

1) Az előállítás végrehajtásáról készített jelentés szerint az intézkedő rendőr az intézkedés napján 3 órakor vonták intézkedés alá a panaszost, és annak keretében az Rtv. 29. § (1) bekezdés alapján igazoltatták, a 31. § (1) bekezdése szerint – mint személyi szabadságában korlátozott személyt – átvizsgálták, és a 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján előállították. Az intézkedés során a panaszossal szemben nem alkalmaztak kényszerítő eszközt.

2013. május 23-án 3 óra 2 perckor szolgálata ellátása során V. r. törzsőrmester a szolgálatirányító parancsnok utasítására megjelent a T. és a V. utca kereszteződésében, mivel a szolgálatirányító parancsnok intézkedéshez kért segítséget, és a helyszínen azt a tájékoztatást adta, hogy 3 órakor észlelte, hogy balról kikanyarodott a T. utcára egy szürke Renault Megane típusú személygépkocsi és megállt a kereszteződésben, és a benne ülő panaszossal és M. J.-vel intézkedést kezdeményezett. V. r. törzsőrmester ezt követően érkezett a helyszínre. V. r. törzsőrmester kérdésére a panaszos elmondta, hogy M. J.-t vitte épp hazafelé, amikor megállította a rendőrség, azonban azon kérdésre, hogy a M. J. hol lakik, annyit tudott mondani, hogy a szomszédos kerületben. Ezt követően M. J. elmondta a szomszédos kerület irányából érkeztek a kerületi T. utcára, és azon végig haladva közlekedtek az R. utca irányába, mivel Hot Dogot akartak enni a panaszossal és egy büfét kerestek. A jelentés megjegyzi, hogy a panaszos és társa nem a T. utcán végig haladva közlekedett, mint az M. J. elmondta, hanem az E. utcáról balra fordultak ki a T. utcára az R. utca irányába.

Ezt követően a gépkocsi átvizsgálása során annak bal első ajtajából előkerült 1 darab csavarhúzó, a bal első küszöb alatt található rekeszből 1 darab kombinált fogó és a középkonzol könyöklő részéből 1 darab szürke, feltehetően rádiós blokkoló (az eszközön lévő gombot megnyomva a szolgálati gépkocsi ajtója nem záródtak, illetve nem nyitódtak). A kérdésre panaszos elmondta, hogy a fenti eszköz az ő tulajdonát képezi, de mást elmondani nem kívánt. A panaszos arra a kérdésre, hogy a szürke távirányító, ami a könyöklőben volt milyen eszköz, azt válaszolta, hogy nem zárblokkoló.

A jelentés rögzíti, hogy a rendőr a rendelkezésére álló nyilvántartásból megállapította, hogy a panaszossal szemben jármű önkényes elvétele miatt folyt eljárás, illetve a rendőrhatalóság előtt is ismert már mind a két személy.

A fentiek alapján, illetve mivel az intézkedés területén a gépkocsi lopások történtek a közelmúltban a panaszossal és társával közölte a rendőr, hogy őket a Kerületi Rendőrkapitányságra bűncselekmény elkövetésének a gyanúja miatt elő fogják állítani, melyet tudomásul vettek. A panaszos a gépkocsit leparkolta a T. utcán, kivette értékeit, és lezárta.

A törzsőrmester a történekről tájékoztatta az ügyeletet, majd a nevezett személyeket 3 óra 25 perckor előállította a rendőrkapitányságra, az előállító helyiségbe sérülés- és panaszmentesen helyezte el őket. M. J.-vel szemben 3 óra 15 perctől 3 óra 20 percig bilincs került alkalmazásra az esetleges szökésének megakadályozása céljából. A nevezett személyek a jogaikról és kötelezettségeikről szóló tájékoztatást tudomásul vették, illetve az erről szóló nyilatkozatot aláírták, melyben M. J. nem kívánt kiértesíteni senkit, a panaszos kiértesítendő személyként feleségét nevezte meg. A nevezett személyeket tájékoztatták az intézkedéssel szembeni 30 napos, valamint a Testületnél fennálló 20 napos panasztételi lehetőségről is.

A nevezett személyek és a gépkocsi a körözési nyilvántartásban nem szerepeltek.

A jelentés megjegyzi, hogy az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az előállítás okáról a rendőrök tájékoztatták a panaszost, az előállítás idejéről szóló igazolást, valamint az előállító egységben történő elhelyezéssel kapcsolatban a 19/1995. (XII. 13.) BM. rendelet 2. § (8) és (9) bekezdése, és 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. bekezdése alapján a panaszos jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást a panaszos részére kiadták.

A jelentéshez csatolt parancsnoki vélemény és kivizsgálás megállapításai szerint a panaszossal szemben végrehajtott igazoltatás, átvizsgálás és előállítás jogszerű és szakszerű volt. A parancsnok úgy ítélte meg továbbá, hogy az intézkedés megfelelt az Rtv. 15. §-a szerinti arányosság követelményének.

2) A személyi szabadságot korlátozó intézkedésről készült igazolás szerint a panaszos az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján 2013. május 23-án 3 órától 11 óra 50 percig volt előállítva, amely alatt sérülése és panasza nem keletkezett. A panaszos az iratot aláírta és igazolta, hogy annak egy példányát átvette. Az igazoláson feltüntetésre került a Testület elérhetősége.

3) A panaszos által aláírt „Nyilatkozat” elnevezésű formanyomtatvány szerint a panaszos az előállítással, az előállító helyiségben történő elhelyezéssel, illetve az ott tartózkodással kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről, valamint jogorvoslati lehetőségeiről a tájékoztatást megkapta. A panaszos az előállítással kapcsolatban panasza nincs, valamint az előállítása során sérülése nem keletkezett. A panaszos felesége kiértesítését kérte, és az előállítás során élelmezésben részesült. A nyilatkozat az előállítás várható időtartamaként 8 és 4 órát tüntet fel. A panaszos előállításból 10 óra 55 perckor panasz- és sérülésmentesen távozott.

4) A rendőrség megküldte a letéti tárgyakról készült jegyzőkönyvet, szintén „Nyilatkozat” elnevezésű formanyomtatványt a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995, (XII. 13.) BM rendelete 2. § (9) bekezdésében meghatározott szóbeli tájékoztatás megtörténtét és megértéséről, illetőleg az írásos tájékoztató átvételéről.

5) Megküldésre került „Nyilatkozat” elnevezésű nyomtatvány az előállított/elővezetett személy előállító helyiségben történő elhelyezésekor történő tájékoztatás megtörténtéről, valamint tájékoztató az előállított/elővezetett személy jogairól, kötelezettségeiről, valamint az előállító helyiség rendőrijéről.

6) A fogvatartottak részére jogorvoslati lehetőségeikről szóló tájékoztató feltünteteti több jogvédő szervezet között a Testület elérhetőségét, és beidézi az Rtv. 92. és 93. §-át.

7) A panaszos előállításának meghosszabbításáról szóló végzés szerint a panaszos előállítása 2013. május 23-án 15 óráig tart, mivel a panaszossal szemben a szükséges eljárási cselekmények, így megkeresés, lefoglalás, valamint kihallgatás foganatosításának végrehajtására az előállítás 8 órás időtartama nem volt elegendő, ezért az Rtv. 33. § (3) bekezdése alapján az előállítását 4 órával hosszabbították meg.

8) A Kerületi Rendőrkapitányság az intézkedés napján kelt határozatával Btk. 316. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés I. fordulat szerint minősülő kisebb értékre elkövetett lopás vétség kísérletének gyanúja miatt folyamatban lévő büntetőügyben a Be. 151. § alapján lefoglalást rendelt el a panaszos előállítása során a gépkocsijában talált tárgyakra: 1 darab csavarhúzó, 1 darab kombinált fogó és 1 darab szürke színű nyomógombos készülék.

9) A lefoglalásról készült jegyzőkönyvet 2013. május 23-án 11 óra 45 perckor zártak le.

10) A panaszost a Btk. 316. § (1) bekezdésébe ütköző és (2) bekezdés I. fordulata szerint minősülő kisebb értékre elkövetett lopás vétség kísérletének megalapozott gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen folyamatban lévő eljárásban a panaszost tanúként hallgatták ki az intézkedés napján, az erről készült jegyzőkönyv tanúsága szerint 10 óra 59 perctől 11 óra 28 percig.

A panaszos a kihallgatása során beszámolt arról, hogy aznap a szomszédos kerületi benzinkúton találkozott M. J-vel, és akit ott felvett és elindultak a kerületbe, hogy megnézzék a M. J. barátnőjét. Ha megtalálták volna a nőt, akkor a panaszos ott hagyta volna M. J-t, de mivel nem találkoztak vele, ezért kerestek valami „kaja helyet”, amely után hazavitte volna a barátját a szomszédos kerületbe. Azonban ekkor jöttek a rendőrök és behozták őket. A panaszos kérdésre még az alábbiakat adta elő. Nem emlékezett, hogy M. J-vel pontosan hol találkoztak, és mivel nem ismerős a kerületben, nem tudta megmondani, hogy hol látogatták volna meg M. J. barátnőjét. Nem hívták fel a nőt, és nem is csöngettek fel hozzá, csak látták, hogy nincs ott az autója. A panaszos nem tudta megmondani, hogy hova vitte volna haza M. J-t, mivel ő mutatta volna az utat. Nem tudott arra vonatkozóan sem nyilatkozni, hogy hol akartak enni a kerületben, mert csak járkáltak. A panaszos elmondása szerint az autójában lévő fogó és a csavarhúzó azért volt nálam, mert otthon a kaput javította velük és nem volt kedve bevinni őket a házba, azért csak bedobta a kocsiba. A panaszostól elvett kis nyomógombos készülék a panaszos otthoni kapubejárójának nyitókészüléke, azért volt nála, hogy be tudjon menni otthon a kertbe. A panaszos M. J-t buliból ismeri, körülbelül havi egyszer szoktak találkozni. A panaszos azért jött otthonról Budapestre, hogy egyen valamit, mert van egy török étterem, amit szeret. Eközben hívta M. J., hogy vigye el. A panaszos nem tudta megmondani, hogy a kapunyitója miért blokkolta le a helyszínen lévő rendőrautó zárjait. A panaszos által vezetett autó az unokatestvére, Z. L. tulajdonát képezi, aki a panaszossal egy utcában lakik. A gépkocsi szóbeli megállapodás alapján volt kölcsönben a panaszosnál.

A panaszos a jegyzőkönyvre rávezette, hogy bűncselekményt nem követett el.

11) B. r. főtörzsőrmester az intézkedés napján a következő tartalommal tett jelentést.

A Kerületi Rendőrkapitányság megkereste az R. Rendőrkapitányságot, hogy az általuk megjelölt címen házkutatást foganatosítsanak. Ezért a főtörzsőrmester megjelent a helyszínen, ahol egy költözés alatt álló üzemet talált. Az üzlet tulajdonosát igazoltatta, aki elmondta, hogy az üzlet helyiséget novembertől bérlő, amely felett van egy lakórész, mely külön bejárattal rendelkezik, de ő mióta ott van, azóta ott nem látott senkit. Kérdésre elmondta, hogy a

panaszost ismeri látásból, de őt nem látta a fenti címen egyszer sem. A rendőr felment az említett lakrészhez, amelynek ajtaja zárva volt, ezért házkutatást nem fogatosított.

A jelentés megjegyzi, hogy az intézkedés során jelen volt M. r. főörzsászlós, bűnügyi helyszínelő is.

III.

A Testület először azt vizsgálta, hogy a panaszos határidőben terjesztette-e elő a 2013. április 8-án fogatosított intézkedéssel kapcsolatos panaszát.

Az Rtv. 93. §-ának (1) bekezdése értelmében „a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított húsz napon belül lehet előterjeszteni”.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdés II. mondata szerint az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A kifogásolt rendőri intézkedés vonatkozásában megállapítható, hogy a sérelem felismerése – annak jellegéből fakadóan – egybe esett az intézkedés fogatosításának időpontjával, így az Rtv. 93. § (1) bekezdése első fordulata alkalmazásának volt helye. Mivel a sérelmezett intézkedésre 2013. április 8-án került sor, a panasz előterjesztésére nyitva álló határidő – a hétvégét is figyelembe véve – 2013. április 29-én járt le. A panaszos ugyanakkor sérelmeit 2013. június 4-én, tehát a fenti határidőt több mint egy hónappal elmulasztva adta elő.

Az előadó testületi tag tájékoztató levélben kérte a panaszost, hogy nyilatkozzon a tekintetben, hogy a panaszolt rendőri intézkedés során az eljáró rendőrök tájékoztatták-e a Testülethez fordulás lehetőségéről, egyúttal felhívta a figyelmét, hogy a Testület a panasz előterjesztésére nyitva álló húsznapos határidő betartása esetén jogosult vizsgálatot folytatni.

A panaszos a panasz előterjesztésére nyitva álló határidő elmulasztásával kapcsolatban arra hivatkozott, hogy számára csak 2013. május 29. és június 3. között derült ki, hogy az ellene végrehajtott intézkedések törvénytelenek voltak. Ekkor tudta meg ugyanis, hogy ellene semmilyen eljárás nem folyik az április 8-i és május 23-i rendőri intézkedések nyomán, vagyis számára csak utólag vált jogszerűtlenné az előállítás, így az előző, 2013. június 4-i panaszja még határidőn belül volt.

A Testület ezt az indokot nem fogadja el a késelem igazolására, az igazolási kérelem intézményének ugyanis nem ez a törvényes funkciója. Igazolási kérelmet akkor lehet előterjeszteni, ha az érintett valamilyen méltányolható okból akadályoztatva van valamilyen jogi aktus megtételében, azonban a panaszos esetében nem ez volt a helyzet. Ráadásul az a tény, hogy utóbb az előállítás alapján nem indult eljárás, nem teszi jogszerűtlenné az intézkedést.

A Testület figyelemmel volt egyrésről arra is, hogy a panaszos az intézkedés során úgy nyilatkozott, hogy panaszja az előállítással kapcsolatban nincs. Másrésről az előállítás végrehajtásáról készült jelentés szerint a panaszost tájékoztatták az intézkedéssel szembeni 30 napos, valamint a Testületnél fennálló 20 napos panasztételi lehetőségről is. Ezzel

összhangban van a kapitányságvezető tájékoztatása, miszerint a panaszos panasztételi jogról és lehetőségről mind a két intézkedéskor az intézkedő rendőrök a szükséges tájékoztatást megadták, továbbá a szabaduláskor kiállított igazolás – melyet aláírásával hitelesített és igazolta annak 1 példányának átvételét – tartalmazza a panasztételi testületek elérhetőségét. (Megjegyzendő, hogy a Testület elérhetőségét csak a 2013. május 23-i i előállításról készült igazolás tartalmazza.)

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a panaszbeadvány említett része tekintetében az Rtv. szerinti törvényi határidőt a panaszos önhibájából elmulasztotta.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a vizsgálat tárgyává tette az előállítás jogszerűségét, valamint azt, hogy tájékoztatták-e a panaszost az előállítás okáról.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, valamint érintette XXIV. cikkben foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A panaszos előállítása kapcsán az alábbi megállapításokra jutott a Testület.

a) A Testület először azt vizsgálta, hogy megfelelő jogalap birtokában állították-e elő a panaszost a rendőrök.

Az előállítás végrehatásáról készült jelentésben az alábbiak olvashatók. 2013. május 23-án 3 óra 2 perckor szolgálata ellátása során V. r. törzsőrmester kezdeményezett intézkedést a panaszossal szemben, aki ugyanazon Renault autót vezetett, amit a 2013. április 8-án foganatosított intézkedéskor. A helyszínen a panaszos elmondta, hogy utasát, M. J-t vitte épp hazafelé, de annak pontos címét nem tudta megmondani. A gépkocsi átvizsgálása során annak bal első ajtajából előkerült 1 darab csavarhúzó, a bal első küszöb alatt található rekeszből 1 darab kombinált fogó és a középkonzol könyöklő részéből 1 darab szürke, feltehetően rádiós blokkoló (az eszközön lévő gombot megnyomva a szolgálati gépkocsi ajtója nem záródott, illetve nem nyitódott). A panaszos elmondta, hogy a fenti eszközök az ő tulajdonát képezik, de mást elmondani nem kívánt. A panaszos arra a kérdésre, hogy a szürke távirányító, ami a könyöklőben volt milyen eszköz, azt válaszolta, hogy nem zárblokkoló. Az intézkedő rendőr a rendelkezésére álló nyilvántartásból megállapította, hogy a panaszossal szemben jármű önkényes elvétele miatt folyt eljárás, illetve a rendőrhatalóság előtt is ismert már mind a két személy. A fentiek alapján, illetve mivel az intézkedés területén a gépkocsi lopások történtek a közelmúltban, ezért a panaszost és társát előállították a Kerületi Rendőrkapitányságra, az Rtv. 33. § (2) b) pontja alapján bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt.

A kapitányságvezető tájékoztatása szerint a panaszos előállítása azért került sor, mert a kerületben elszaporodott a Renault típusú gépjárművek eltulajdonítása, továbbá az általa vezetett gépkocsi átvizsgálása során több olyan eszköz került elő, melyek bűncselekmény elkövetésére (gépjármű feltörés, eltulajdonítás) alkalmasak, továbbá olyan tárgyak voltak a birtokában, melyek eredetéről elszámolni nem tudott, és amelyek feltehetően bűncselekmény

elkövetéséből származhattak. A kapitányságvezető azt is megjegyezte, hogy a panaszos ellen több esetben indult már büntetőeljárás lopás, illetve lopás kísérlete bűncselekmények miatt, melynek a jelen ügyekhez hasonlóan Renault típusú gépjárművek feltörése, eltulajdonítása történt.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdésének b) pontja szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható.

A Btk. 316. §-a határozza meg a lopás tényállását, az (1) bekezdés szerint aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa, lopást követ el.

Ezen a ponton a Testület fontosnak tartja, hogy utaljon töretlen gyakorlatára, amely szerint az intézkedés alapjául szolgáló jogellenes cselekmény – akár szabálysértés, akár bűncselekmény – tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálhatja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a büntetőügyben eljáró, illetőleg a szabálysértési hatóságok szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára hivatkozik –, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján olyan esetekben, amikor a rendőrség valamely intézkedést vagy intézkedés-sorozatot azzal indokol, hogy azt az érintett által vélhetően elkövetett bűncselekmény vagy szabálysértés alapozta meg, a Testület azt vizsgálja (az érintett vétkességének kérdésében való állásfoglalás nélkül), hogy a bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének az adott intézkedéshez szükséges fokú gyanúja fennállt-e.

A Testület álláspontja szerint a rendőrségi iratokban részletezett körülmények alapján a panaszossal szemben fennállt a bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatti előállításhoz szükséges mértékű egyszerű gyanú, ezért **az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja megfelelő jogalapot szolgáltatott az előállításhoz.**

b) Tekintettel arra, hogy az Rtv. a vizsgált esetre nem kötelező jelleggel, hanem lehetőségként írja elő az előállítás alkalmazását, a jogalap meglétén túl a Testületnek azt is mérlegelni kellett, hogy az előállítás megfelelt-e az arányosság követelményének.

Azon kérdés megítéléséhez, hogy a rendőrség megalapozottan döntött-e a panaszosok előállítása mellett, az Rtv. 15. §-ában előírt arányossági követelmény ad eligazítást. A rendelkezés értelmében „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”, továbbá „több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár”.

Az arányosság megítélésakor a Testületnek azt kellett figyelembe vennie, hogy volt-e az előállításnak olyan célja, amely csak a szabadság korlátozásával volt elérhető.

A Testület erre a kérdésre igenlő választ adott. A Testület álláspontja szerint a helyszínen tapasztaltak, a cselekmény tárgyi súlya, továbbá az, hogy a bűncselekmény megalapozott gyanúját kizárni csak további bizonyítási cselekmények (lefoglalás, kihallgatás, házkutatás) elvégzésével lehetett – amelyek mielőbbi foganatosításához a panaszosnak is érdeke fűződött –, megalapozta és indokoltá tette a panaszos előállítását. Ráadásul a panaszos szabadon

hagyása esetén fennállt annak a veszélye, hogy a tárgyi bizonyítékokat megsemmisítheti vagy elrejtetheti, illetve társával összebeszélhet.

Az előállítást a Testület mindezek alapján arányosnak is találta, ezért megállapította, hogy az a panaszos személyes szabadsághoz való alapvető jogát nem sértette.

c) Az előállítás időtartamát a Testület az alábbiakban értékelte.

A panaszos 2013. május 23-i előállítása során az intézkedő rendőrök 3 órakor kezdték meg vele szemben az intézkedést. Majd 3 óra 20 perckor elhelyezték a kapitányság előállító helyiségébe. Ezt követően – tekintve, hogy a panaszos vidéki lakcímmel rendelkezik – megkereséssel éltek a lakcím szerint illetékes városi rendőrkapitányság felé a házkutatás végrehajtására, melynek „végrehajtása elmaradt, nem járt eredménnyel”. A panaszos tanúkihallgatása (a felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint) 10 óra 59 perckor kezdődött meg és 11 óra 28 perckor ért véget. Ezt követően jegyzőkönyv felvétele a lefoglalásról 11 óra 45 perckor történt meg. A panaszost 11 óra 50 perckor bocsátották szabadon.

A panaszos előállításának meghosszabbításáról szóló végzés szerint a panaszos előállítása időtartamának meghosszabbítása a panaszossal szemben a szükséges eljárási cselekmények, így megkeresés, lefoglalás, valamint kihallgatás foganatosításának végrehajtására miatt vált szükségessé.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése főszabályként a „szükséges” időt jelöli meg és csak végső korlátként, határozza meg a 8 órás (illetve indokolt esetben, külön alaki feltételek mellett a további 4 órás) időtartamot. Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott azon általános arányossági követelmény is, mely szerint „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”.

A rendelkezésre álló információk szerint tehát a panaszos előállítása 8 és fél órán keresztül tartott. Megállapítható az is, hogy a kapitányságra történő beszállítás után, 7 és fél óra múlva kezdték meg a panaszos kihallgatását, amelyet követően elkészítették a lefoglalásról szóló jegyzőkönyvet, majd szabadon is bocsátották. Ebben az időintervallumban a panaszos rabosításán, élelmezésén és az írásos tevékenységek elvégzésén (tájékoztatók, nyilatkozatok kitöltése) túl a Kerületi Rendőrkapitányság megkereséssel élt R. Rendőrkapitányság felé házkutatás foganatosítása végett. R. Rendőrkapitányság a megkeresésnek eleget tett, B. r. főtörzsőrmester és M. r. főtörzsszázlóssal megjelent a helyszínen és felvette a kapcsolatot az ott található üzlet tulajdonosával, valamint az üzlet feletti lakrészhez ment, amelynek ajtaja

zárva volt, ezért házkutatást nem fogatosított. A Testületnek nem áll rendelkezésére adat arra vonatkozóan, hogy ez mennyi időt vett igénybe, és arra vonatkozóan sem, hogy a panaszos társával szemben mikor és milyen eljárási cselekményeket és intézkedéseket fogatosítottak, amelyek szintén befolyásolhatták a panaszos előállításának időtartamát. **Erre való tekintettel a Testület nem tudott megalapozott döntést hozni, hogy az előállítás időtartama az elvégzett eljárási cselekményekkel arányban állt-e, ezért úgy foglalt állást, hogy a panaszos személyi szabadsághoz való jogának sérelme nem megállapítható.**

2) A Testület azt is megvizsgálta, hogy a panaszos kapott-e (megfelelő) tájékoztatást az előállítás okáról, ugyanis a panasz-kiegészítés szerint a panaszos az előállításról szóló jelentésekből nem kapott példányt, ezért csak arra tud következtetni, hogy Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján állították elő.

Az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése kimondja, hogy az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.

A panaszos állításával ellentétben az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben és a kapitányságvezető tájékoztató levelében az olvasható, hogy az intézkedő rendőrök közölték a panaszossal, hogy bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt előállítják a Kerületi Rendőrkapitányságra.

A Testület az eset megítélésakor döntő jelentőséget tulajdonított az előállítás időtartamáról készült igazolásnak, amelyen feltüntették, hogy a panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján állították elő. A panaszos az iratot aláírta és igazolta, hogy annak egy példányát átvette.

Mindezek alapján a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga az előállítás okának közlése kapcsán.

V.

A Testület megítélése szerint a panaszos előállítására kellő jogalap birtokában és indokoltan került sor, azonban abban a kérdésben nem tudott állást foglalni, hogy az előállítás időtartama megfelelt-e az arányosság követelményének, ezért ezzel kapcsolatban arra a megállapításra jutott, hogy a személyes szabadsághoz való jog sérelme nem megállapítható. Ugyanakkor a Testület nem állapította meg a tisztességes eljáráshoz fűződő jog sérelmét az előállítás okáról történő tájékoztatás kapcsán. Mindezekre tekintettel a Testület állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki, és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2013. december 11.

Dr. Kozma Ákos
testületi tag (elnökhelyettes)

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

Különvélemény

a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) 362/2013. (XII. 11.) számú állásfoglalásában a panaszos² panaszának tárgyában hozott állásfoglalásához

Egyetértek azzal, hogy a rendelkezésre álló információk alapján nem lehetett megalapozott döntést hozni abban a kérdésben, hogy az előállítás időtartama arányos volt-e, ha ugyanis a kerületi rendőrkapitányság indokolatlanul késlekedett a R. Rendőrkapitányság megkeresésével, vagy a házkutatás eredménytelenségéről szóló tájékoztatást követően a panaszos kihallgatásának megkezdésével, vagy a R. Rendőrkapitányság indokolatlanul késlekedett a házkutatás megkísérlésével, illetve annak eredménytelensége esetén a kerületi kapitányság tájékoztatásával, akkor a panaszos – kezdetben megalapozott – előállítását – annak tartama miatt – jogsértőnek kell tekinteni. Ha a két rendőri szerv eljárásában ugyanakkor nem mutatható ki indokolatlan késedelem, akkor az előállításnak a tartama sem alapjogsértő.

Előfordul, hogy a Testület a rendelkezésére álló szűkös bizonyítási lehetőségek miatt nem tud olyan kérdéseket tisztázni, amelyek egy rendőri intézkedés jogszerűségének megítéléséhez elkerülhetetlenül szükségesek, a fenti kérdés azonban nem ilyen. Mind a kerületi kapitányságot, mind az R. Rendőrkapitányságot meg lehetett és kellett volna keresni annak érdekében, hogy kiderüljön, mikor történt a megkeresés, ehhez képest mikor kísérelték meg a házkutatást, mikor jeleztek vissza a megkereső rendőri szervnek, és ehhez képest mikor kezdődött a panaszos kihallgatása.

Minthogy olyan információról van szó, amely a rendőrségen bizonyosan rendelkezésre áll, és amelyet a rendőrségnek a hatályos Rtv. értelmében ki kell adnia a Testület részére, úgy gondolom, hogy a Testület a megalapozott döntés meghozatala érdekében köteles lett volna ezeket a kérdéseket tisztázni, mielőtt elfogadja állásfoglalását a panaszos ügyében.

Tekintettel arra, hogy a rendőrség a Testület állásfoglalásának kézhezvétele után a panaszt közigazgatási eljárásban vizsgálja, amelyben szigorú tényállás-tisztázási kötelezettség terheli, fontosnak tartom jelezni, hogy az eljárási fejlemények időbeliségének kiderítése elengedhetetlen e kötelezettség teljesítéséhez és a szabadságelvonás jogszerűségének kérdésében való megalapozott állásfoglaláshoz.

Budapest, 2013. december 11.

Dr. Kádár András Kristóf
Testületi tag

² Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.